

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV ARCHITEKTURY

INSTITUTE OF ARCHITECTURE

DUCHOVNÍ BROWNFIELD OLOMOUC - ZLÍN

SPIRITUAL BROWNFIELD OLOMOUC - ZLÍN

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Peter Greguška

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. MAREK ŠTĚPÁN

BRNO 2019

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3504 Architektura a rozvoj sídel
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3501T014 Architektura a rozvoj sídel
Pracoviště	Ústav architektury

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Peter Greguška
Název	Duchovní brownfield Olomouc - Zlín
Vedoucí práce Ústav architektury	Ing. arch. Marek Štěpán
Vedoucí práce Ústav pozemního stavitelství	prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc.
Datum zadání	30. 11. 2018
Datum odevzdání	17. 5. 2019

V Brně dne 30. 11. 2018

---

doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

Nový zákon - sv. Matouš, Marek, Lukáš, Jan a kol.

O podstatě uměleckého díla - Romano Guardini (2009)

Slovník pojmů sakrálního výtvarného umění - Radko Chodura, Věra Klimešová, Alois Kříšťan (2001)

Sacrosanctum Concilium /Konstituce o posvátné liturgii - Biskup Pavel, služebníků božích (1963)

Eucharistie v křesťanské antice - František Kunetka Teologické texty 2005/4)

Ticho a světlo - Louis Kahn (1999)

Bruno Zevi - Jak se dívat na architekturu

Polní cesta - Martin Heidegger

Má vypadat kostel jako kostel? - Marek Štěpán (ASB 10/2011)

Sakrální stavby dokážou veřejný prostor zakotvit v čase - Marek Štěpán (Artikl 5/2012)

Architekti CZ - Jaroslav Sládeček (2015)

Diplomní práce v Ateliéru Marka Štěpána 2012, 2017

Nábženská víra obyvatel podle výsledků sčítání lidu v roce 2011

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Hlavním tématem zkoumání a tvorby atelieru (laboratoře sakrálního prostoru) je současné křesťanské duchovní centrum, aktivity kolem a v takovémto sakrálního prostoru ve specifické krajině Hané a Valašska (Olomouc-Zlín).

Práce bude založena na individuálních odpovědích na toto téma. Zkoumání Evropského kontextu, měřítka, a duchovní a sociální struktury vyústí v myšlenkovou syntézu. Výsledek bude návrh konkrétní stavby na konkrétním místě s konkrétní stavební technologií. Jaký vliv na toto místo mají třeba poutě? Počet věřících za poslední desetiletí výrazně klesá, počet lidí věřících v posmrtný život obdobně výrazně stoupá. Duchovní rozměr bytí je prostě naší součástí. Jak s ním naložit v dnešní době?

Jak má tedy současný sakrální prostor vypadat a jak má promlouvat k dnešnímu člověku?

Výkresová část bude zpracována s využitím ruční práce a CAD, textová část a případné tabulkové přílohy budou zpracovány v textovém a tabulkovém editoru PC. Ve stanoveném termínu bude výsledný elaborát odevzdán vedoucímu diplomové práce v úpravě a kompletnosti podle jednotných pokynů Ústavu architektury FAST VUT v Brně. Při zpracování diplomového projektu je nezbytné řídit se směrnicí děkana č. 19/2011 vč. příloh č.1: Úprava odevzdání a zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP) na FAST VUT.

Předepsané přílohy

Seznam složek:

A. DOKLADOVÁ ČÁST:

B. ARCHITEKTONICKÁ STUDIE:

- textová část A4 v předepsané podobě
- architektonická studie v úměrném měřítku
- řez fasádou od atiky až po základy v úměrném měřítku
- architektonický detail v úměrném měřítku
- úplný projekt ve formátu A3
- presentační plakát 700/1000mm na výšku

C. MODEL v úměrném měřítku

CD s dokumentací celého projektu

Předepsané přílohy

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana

"Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).

2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchování vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

Ing. arch. Marek Štěpán
Vedoucí diplomové práce
Ústav architektury

---

prof. Ing. arch. Alois Nový, CSc.
Vedoucí diplomové práce
Ústav pozemního stavitelství

ABSTRAKT

Témou diplomovej práce je návrh pútnického kostola s pridaním doplnkovej sekundárnej funkcie ako pútnického komplexu pri vodnom prameni „Svatá voda – Kaménka“, pozdvihnutie jestvujúceho vyhladávaného prírodného prvku, ako aj poskytnutie duchovnej a psychologickkej podpory návštevníka formou pobytových programov poskytovaných v areáli. Stavebný program zodpovedá požadovanému zadaniu ako aj návštevnej kapacity. Kapacita kostola je 250 ľudí v hlavnom liturgickom priestore v prízemí, s možným nárastom kapacity na chóroch kostola v dvoch svojich úrovniach. Areál komplexu zahŕňa taktiež reštauračné zariadenie, prednáškový sál a duchovné centrum fungujúce na princípe pobytových duchovných cvičení pre jednotlivcov, prípadne páry. K areálu patrí súkromná časť meditačnej záhrady a hromadné parkovisko, ktoré je opodiaľ.

KLÍČOVÁ SLOVA

Duchovní brownfield, Olomouc, Zlín, Malenovice, kostol, pútnické miesto, hora, prameň, voda, záhrada, ubytovanie, reštaurácia, elipsa, nová teológia, sakrálny priestor, turistika, putovanie, duchovné cvičenia, púť, pútnik, omša

ABSTRACT

The diploma thesis is the proposal of the pilgrimage church with the addition of the second functional unit as the pilgrimage area near to the stream „Svatá voda – Kaménka“. The proposal claims to raise former pilgrimage area and natural element, and also to provide spiritual and psychological support to pilgrims/visitors. For that reason, there are provided residential programs in the area. The building program corresponds to demanding enter and capacity. Capacity of the church is up to 250 people, in the main liturgical space on the ground floor. The growth is possible on the gallery on the second and third floor. Areal also including restaurant, lecture hall and spiritual centre. That works on a spiritual stay program for singles or couples. There is also a meditation garden and parking lot aloof.

KEYWORDS

Spiritual brownfield, Olomouc, Zlin, Malenovice, church, pilgrimage place, mountain, stream, garden, accommodation, restaurant, ellipse, new theology, sacral space, tourism, trekking, spiritual exercises, pilgrimage, pilgrim, mass

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Peter Greguška *Duchovní brownfield Olomouc - Zlín*. Brno, 2019. 30 s., 22 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Marek Štěpán

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Duchovní brownfield Olomouc - Zlín* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 16. 5. 2019

Bc. Peter Greguška
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Duchovní brownfield Olomouc - Zlín* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 16. 5. 2019

Bc. Peter Greguška
autor práce

POĎAKOVANIE

Rád by som sa poďakoval vedúcemu diplomovej práce, Ing. arch. Markovi Štěpánovi za ústretovosť, ochotu a poskytnutie cenných informácií, ako aj tvorivý prínos pri riešení návrhu, ktoré mi pomohli zrealizovať túto diplomovú prácu. Ďakujem konzultantom pozemnej a technickej časti projektu za podnetné pripomienky a rady pri návrhu. Ďakujem svojej rodine za podporu, motiváciu a ústretovosť pri zvýšenej pracovnej vyťaženosťi v priebehu práce na diplomovom projekte.

V Brně dne 17. 5. 2019

Bc. Peter Greguška
autor práce

OBSAH

1. Titulný list VŠKP
2. Zadanie VŠKP
3. Abstrakt a kľúčové slová v českom a anglickom jazyku
4. Bibliografická citácia VŠKP podľa ČSN ISO
5. Prehlásenie autora o pôvodnosti práce
6. Poďakovanie
7. Obsah
8. Úvod
9. Text práce: sprievodná správa
10. Záver
11. Zoznam použitých zdrojov
12. Zoznam použitých skratiek a symbolov
13. Zoznam príloh
14. Prílohy
15. Popisný súbor záverečnej práce
16. Prehlásenie o zhode listinnej a elektronickej formy VŠKP

ÚVOD

Hlavnou témou diplomovej práce je návrh pútnického areálu s pridanou sekundárnou funkciou. Výberu témy diplomovej práce predchádzal analytický výskum duchovných brownfields v regióne medzi Olomoucom a Zlínom, na ktorého základe bolo miesto a téma vybrané, za účasti zastupiteľov Biskupského úradu. Súčasťou pútnického miesta je kostol, viaceré priestory pre bohoslužbu, spoločenské, technické a ďalšie potrebné zázemie, ktoré zohľadňujú súčasnú modernú liturgiu a potreby styku ľudí v sakrálnych priestoroch.

DUCHOVNÍ BROWNFIELD OLMOUC – ZLÍN
SPRIEVODNÁ SPRÁVA

OBSAH

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

1.01 Vymedzenie a účel stavby

1.02 Analýza riešeného územia

1.03 Urbanistické riešenie

1.04 Architektonické riešenie

1.05 Funkčné a dispozičné riešenie

1.06 Konštrukčné, materiálové a technické riešenie

IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Projekt:	Duchovní centrum u Svaté vody
Názov práce:	Duchovní brownfield Olomouc – Zlín
Miesto:	Pramen Svatá voda, 763 03 Zlín
Autor:	Bc. Peter Greguška
Vedúci práce:	Ing. arch. Marek Štěpán

Duchovní centrum u Svaté vody

Zastavaná plocha:	2 400,75 m ²
Úžitková plocha:	3 847,34 m ²
Obostavaná plocha:	28 300 m ³
Spevnené plochy:	2 430 m ²
Plocha pozemku:	12 334 m ²

Parkovisko

Zastavaná plocha:	150 m ²
Spevnené plochy:	2250 m ²

Príjazdová komunikácia

Spevnené plochy:	2 770 m ²
------------------	----------------------

1.01 VYMEDZENIE A ÚČEL STAVBY

Diplomovej práci predchádzal podrobný výskum mapovania oblasti duchovných brownfields na pomedzí regiónov Hané a Valašska, konkrétne na pomyselnéj spojnici medzi Olomoucom a Zlínom. Pojem duchovný brownfield však treba vnímať v prenesenej rovine ako analytickú záležitosť. Priestor/ lokalitu/ región, v ktorom je z duchovného hľadiska problém na jeho materiálnej báze. Teda prečo (a kde) je sakrálnych stavieb prebytok, a kde naopak chýbajú. Tento región bol analyzovaný z hľadiska svojho historického vývoja, geomorfologického usporiadania, pohybu obyvateľov, údajov zo Štatistického úradu ČR, analýzou vyťaženosť jednotlivých chrámov vo farnostiach Olomouckej arcidiecézy a i. Výstupom boli syntézy skúmanej problematiky v regióne, ktoré boli následne prezentované Biskupskému úradu Olomouckej arcidiecézy. Po prednesení, pripomienkovaní, radách a zvážení obsahu návrhu diplomovej práce sme dospeli k záveru tvorby pútnického miesta. Návrh nového pútnického areálu v priestore bez silného duchovného základu však nie je relevantné, preto sme spolu so zástupcami Biskupského úradu a vedúcim diplomovej práce hľadali miesto v území výskumom zdokumentovanom ako problematické. Po odbornej medziodborovej rozvahe sme dospeli k rozhodnutiu vystavať pútnický komplex pri súčasnom malom pútnickom mieste, JZ od mesta Zlín. Výskumná časť preddiplomovej práce je súčasťou príloh k diplomovej práci.

Témou diplomovej práce je návrh kostola s pridaním doplnkovej sekundárnej funkcie ako pútnického komplexu pri vodnom prameni „Svätá voda – Kaménka“, pozdvihnutie jestvujúceho vyhľadávaného pútnického a turistického miesta ako aj poskytnutie duchovnej a psychologickéj podpory návštevníka formou pobytových programov poskytovaných v areáli.

Stavebný program zodpovedá požadovanému zadaniu ako aj návštevnéj kapacite. Kapacita kostola je 250 ľudí v hlavnom liturgickom priestore v prízemí, s možným nárastom na chóroch kostola v dvoch svojich úrovniach. Areál komplexu zahŕňa taktiež reštauračné zariadenie, prednáškový sál a duchovné centrum fungujúce na princípe pobytových duchovných cvičení pre jednotlivcov, prípadne páry. K areálu patrí súkromná časť meditačnej záhrady a hromadné parkovisko opodiaľ.

1.02 ANALÝZA RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Vodný prameň Svatá voda (Kaménka) sa nachádza v hore Břenkov, juhozápadne od mestskej časti Zlín – Malenovice. Z geologického hľadiska spadá do vonkajších Západných Karpát, konkrétne Napajedelské pahorkatiny. Okolo prameňa sa v celej ploche vymedzeného územia rozlieha lesný porast. Ten je charakterizovaný prevažne listnatými a zmiešanými lesmi, so stromami dosahujúcimi výšky nad 20m. Les je rovnoveký, tvorený prevažne borovicami a bukmi. Využitie lesa nie je možné jednoznačne určiť, nie je však pravdepodobné, že by sa jednalo o čisto hospodársky les.

Miesto je obľúbené nielen pútnicky, ale aj turisticky a viaže sa k nemu veľa povestí. Rovnako tak je tadiaľto vedie turistický chodník Cyrilometodějské stezky z Velehradu na Svatý Hostýn.

História kaplnky sa začala písať v roku 1854, kedy tu postavil prvú lesnú kaplnku Josef Buksa ako poďakovanie za uzdravenie zo svojej slepoty. Následne bolo miesto v priebehu rokov zveľaďované a opravované a konali sa k nemu veľké regionálne púte. V období socializmu prišlo k jeho devastácií a život ohrozujúcemu stavu. K nemilosti vtedajšieho štátneho zriadenia bolo v roku 1963 tajne opravené do súčasného stavu.

1.03 URBANISTICKÉ RIEŠENIE STAVBY

Rovnako ako človeku často blúdžia myšlienky a potrebuje pomyselný kotevný bod k tomu, aby sa mohol sústrediť, tak aj návrh duchovného centra je sústredený do jedného komplexného, jasne definovaného celku, ktorý pobáda ku koncentracii všetkých služieb vo voľnom, neurčitom, okolitom priestranstve lesa. Koncept vychádza zo svojej striktnej kompaktnosti ako protikladu k uvoľnenosti svojho okolia. Svojim pevným rastrom a pravidelne sa opakujúcimi prvkami jasne definuje svoje funkčné celky a členenie na verejné a súkromné časti. K návrhu objektu bol využitý nevyhovujúci severný svah (klesajúci) na reverzné uloženie súkromnej a verejnej časti duchovného centra. Prístup ku komplexu je z južnej strany cestou č. 4976 k hromadnému parkovisku, odkiaľ verejnosť putuje po spevnenej ploche tzv. „minimálnu putovnú trasu“ ku kostolu. Ubytovatelia využijú možnosť naloženia batožiny na elektrovozíky, prípadne možnosť krátkodobého

parkovania priamo pred objektom. Tam je vyhradené aj parkovanie pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu. Hromadné parkovisko má kapacitu 54 parkovacích miest pre osobné automobily a 3 autobusy. Za parkoviskom v smere pohybu veriacich pokračujú jestvujúce plochy lesnej zelene, na ktoré potom nadväzuje súkromná časť meditačnou záhradou. V tejto časti pozemku však už návrh počíta so sklonom verejnej komunikácie a spevňovacími/vodiacimi stenami. Vytvorí sa tak terénna vizuálna úprava súkromnej exteriérovej časti určenej pre ubytovaných. Meditačná záhrada nadväzuje na interiérovú pobytovú časť objektu. Hlavná prístupová cesta nás nasmeruje priamo pred komplex duchovného centra, kde je vonkajší zhromažďovací priestor. Odtiaľ sa vstupuje do nádvorja objektu, kde sa sústreďujú všetky komunikačné trasy hlavných funkčných celkov. Z ľavej strany ide o sakrálny priestor, oproti vstupu je občerstvovacie zariadenie a z pravej strany recepcia ubytovania a hromadné toalety. Okolité priestory a nádvorie nie je nijako striktne ohraničené a uzavreté, ale plynule prechádza do okolitej zelene.

1.04 ARCHITEKTONICKÉ RIEŠENIE

SAKRÁLNY PRIESTOR, SYMBOLIKA

Liturgický priestor je vytvorený podľa novodobej kresťanskej teológie, tzv. „okolo stola“, ktorej základ bol uvedený 2. Vatikánskym koncilom a zjednocuje veriacich v spoločenstve obrazne prenesenom k poslednej večeri. V symbolike ide návrh ešte o niečo ďalej. Sakrálna časť je založená na pôdorysnom tvare štvorca – symbole človeka/ pozmeskosti. Do tohto štvorca je vpísaný usporiadaním mobiliáru kruhový liturgický priestor. Kruh symbolizuje večnosť a tzv. „božský princíp“, ktorý sa nakoniec prejavil aj konštrukčne. Kým v štvorcovom pôdoryse nadväzujú jednotlivé podlažia výškovo na zvyšok budovy a vytvárajú tak chóry, v kruhovej časti (našom prípade elipsovej) ide o voľne otvorený priestor po celej svojej svetlej výške (16m). Symbolika kruhu sa prejavila aj pri stvárnení priestoru svätostánku a votívnej kaplnke pri spovedných miestnostiach. V kresťanskom trojjedinom božstve tak naplňajú rozmer Boha otca – svätostánok, Boha syna – hlavný liturgický priestor a Boha ducha – spovedná kaplnka, pričom hlavný dôraz (veľkostne aj významovo) je kladený na obetu na kríži sprítomnenú v spoločenstve „okolo stola“ –

menzy. Priestorovo je sakrálna časť doplnená o pás sekundárnych funkcií z protiláhlych strán. Kým v jednej časti sa odohráva čisto duchovná služba, v druhej nájdeme aj technické zázemie kostola.

VEREJNÁ ČASŤ

Každý návštevník môže okrem sakrálnej časti komplexu voľne vstúpiť do všetkých prevádzok prístupných z nádvorja. Sú nimi reštaurácia, recepcia, hygiena dimenzovaná na väčší počet ľudí a rovnako tak aj prístup do prednáškového sálu v 2.NP, kde počas veľkých akcií bude sprievodný program.

DUCHOVNÉ CENTRUM

Duchovné centrum slúži ako samostatný prevádzkový celok a sú v ňom vykonávané prevažne formačné duchovné cvičenia. Kapacita duchovného centra je 40 jednolôžkových izieb s prístelkou v prípade manželskej formácie a vlastným hygienickým zázemím. Duchovné cvičenia prebiehajú väčšinou v skupinách okolo 10 ľudí, čomu sú prispôbené spoločné priestory objektu. Na každom podlaží sa nachádzajú 2 oddelené spoločenské miestnosti a jedna kaplnka, slúžiace výhradne potrebám duchovného centra. Okrem toho je zo súkromnej časti vstup do prednáškového sálu, kde budú konané spoločné časti kurzov, prípadne verejné akcie a do kostola. Stravovanie je riešené v reštaurácii v 1. NP, kde v prípade hromadného stravovania hostí bude potrebná časť vyhradená mobiliárovými prvkami a plocha verejnej reštaurácie tak bude v danom čase znížená. Duchovné centrum disponuje pobytovými chodbami s átriami so záhradníckou úpravou a v 2.NP prístupom do meditačnej záhrady.

1.05 FUNKČNÉ A DISPOZIČNÉ RIEŠENIE

Duchovné centrum je hmotovo jedným celkom s dvoma funkčnými časťami. Verejnou - sakrálnou a ubytovacou. Celý komplex má 3 nadzemné podlažia s vertikálne presahujúcimi hmotami hlavných priestorov, pričom je zasadený do svahu zo svojej južnej strany.

KOSTOL

Kostol je prístupný vstupmi z 3 rôznych strán. Hlavný vstup do kostola je z nádvorja duchovného centra. Vstupuje sa doň cez interiérový komunikačný priestor. Po vstupe dnu sa veriaci nachádza v otvorenom obvodovom sakrálnom priestore z ktorého je prístup do hlavného, elipsového liturgického priestoru a votívnej kaplnky a spovedníc po pravej strane, zakončenej vstupom do sakristie. Po ľavej strane je tu prístup k oddelenej kaplnke a adoračnému priestoru s kľakátkami v okolí svätostánku.

Interiér kostola je akusticky a vzdušne jednotný, ale funkčne a priestorovo rozdelený na 2 hlavné priestory.

Hlavný liturgický priestor je v strede štvorcového pôdorysu, vymedzený eliptickým tubusom so svetlou výškou 16m, centristicky usadeným. Svetlo doň preniká bočnými výrezmi v priestoroch chórov v 2. a 3. NP a následnými okennými otvormi, tiež v obvodovom plášti. Zosvetlený je pomocou LED reflektorov umiestnených na strope elipsy v priestore pôdorysne nad menzou a ambonom. Liturgický mobiliár je kombináciou betonu a dreva. Lavice pre veriacich kopírujú tvar elipsy. Toto usporiadanie má teologický význam podmienený 2. Vatikánskym koncilom a sústreďuje spoločenstvo "okolo Pánovho stola", teda k menze.

Sekundárny priestor dopĺňa a rozširuje liturgický priestor o modlitebné priestory, kaplnky, spovednice a nadväzujúce priestory. V ňom je použitý drevený akustický podhľad s osadeným osvetlením a vývodmi vzduchotechniky. Tento priestor nie je takmer vôbec prirodzene osvetlený a má vytvárať kontrast s hlavnou, svetlou liturgickou plochou. Ten je umocnený zníženými prekladmi v eliptickom objeme oproti podhľadu sekundárneho priestoru (2,7m) na úroveň SV 2,1m. Po obvode je použitá štrukturovaná omietka Concrete decor a dverné otvory sú vyplnené bezfalcovými zárubňami a dverami v dubových tónoch.

Hlavná komunikačná krivka kostola (hlavná osa elipsy) má aj svoj symbolický, biblický význam v rozmiestnení mobiliára. Začína sa baptistériom. V podobe krstu prechádza do

“Božieho slova” - ambonu zakončeného obetou na kríži (v novej teológii symbolizuje menza - hlavný prvok kostola). Nasleduje kríž ukotvený v obvode elipsy nad 1. NP. Osu ukončuje umelecké vyobrazenie “Božieho milosrdenstva, ako symbolu utiekania sa súčasného človeka 21. storočia.

Na vedľajšej ose je umiestnený svätostánok, Jeho vyčlenenie z hlavnej pohľadovej osi je opäť zakotvené v 2. Vatikánskom koncile. Okolo svätostánku je 5 pilierov symbolizujúcich 5 rán Krista na kríži a pôdorysne sú do kruhu doplnené kľakátkami, čím sa okolo svätostánku vytvára prirodzený adoračný priestor, ktorý poznáme aj z minulosti. Na opačnom konci sa nachádza uzavretá votívna (ďakovná) kaplnka poskytujúca možnosť stíšenia v osobnejšom priestore napríklad po sviatosti zmierenia. Tubus kaplnky je z polovice murovaný a z polovice tvorený mliečnym sklom. Vďaka čomu sa pri jej využívaní bude do hlavného priestoru dostávať pomocou odrazu plôch jemnejšie sekundárne osvetlenie.

Druhý vstup je zo západnej strany cez zádverie, odkiaľ sa dá vstúpiť aj do oddelenej kaplnky, ktorú je možné využívať napr. pútnikmi putujúcimi s vlastným kňazom, ktorí si budú chcieť spraviť súkromnú bohoslužbu. Rovnako tak sa tu nachádza sklad devocionálií a prípravovňa kvetov a doplnkov pre liturgiu. Tretí vstup je z východu a primárne slúži na pohyb kňazov a duchovnej správy do sakristie a následne do kostola. Formou zádveria je však priamo prístupný aj zo sakrálneho priestoru. V tejto časti je umiestnené aj hygienické zázemie.

Priestor chóru v 2.NP ako aj 3. NP je prístupný z komunikačnej časti pred hlavným vstupom do kostola. V priestore chóru 2. NP sa nachádzajú varhany (cez 2 podlažia), ako aj skúšobňa scholy a otvorené modlitebné priestory na opačnej strane. V 3.NP ide o odstúpenú pôdorysnú plochu chóru, čím vzniká galéria.

DUCHOVNÉ CENTRUM

Hlavný vstup k ubytovaniu do duchovného centra je z nádvorja komplexu, oproti kostolu. Vstupná hala je otvoreným priestorom s recepciou a vertikálnou komunikáciou k ubytovacím jednotkám. Po pravej strane sa nachádza hygienické zázemie so vstupom do servisnej časti objektu. Po ľavej strane je prístup do reštaurácie a kuchyne. Rovnako tak sa tu nachádza kancelársky priestor s príslušným zázemím. V priestore 2. NP už ide o súkromný priestor pre ubytovaných hostí. Obvodovú časť lemujú ubytovacie jednotky pozostávajúce zo zádveria, hygienického zázemia a obytného priestoru. Centrálnu časť tvoria 2 átriá s kvetinovou úpravou, spoločenská miestnosť a pobytová terasa s možnosťou posedenia. Druhá spoločenská miestnosť je v JV rohu odvodového prstenca izieb. V JZ časti je naopak byt správcu, ako aj vstup do záhrady. Ubytovacie jednotky orientované na juh majú vlastnú terasu. 3.NP je identické s 2.NP. Byt správcu vystriedali 2 ubytovacie jednotky hostí, rovnako tak priestor nad skladom mobiliáru zo sálu je využitý ako ubytovacia jednotka. Schodisko pokračuje výstupom na vegetačnú strechu.

PREDNÁŠKOVÝ SÁL

Priestor otvorený cez 2 podlažia pôdorysne rozdeľuje komunikačný ohoz vytvorený okolo nádvorja. Sál je tak prístupný ako z verejnej časti, tak aj zo súkromnej bez toho, aby sa tieto 2 prevádzky miešali v rovnakom komunikačnom priestore. Kapacitne je navrhnutý pre 70 ľudí a konajú sa v ňom prednášky s doprovodným programom pre celú kapacitu ubytovaných, alebo pre verejnosť. Na prednáškový sál nadväzuje sklad, zázemie aj hygiena.

1.06 KONŠTRUKČNÉ A TECHNICKÉ RIEŠENIE

Navrhovaný objekt má kombinovaný konštrukčný systém pozostávajúci zo stien a stĺpov. Materiál zvislej nosnej konštrukcie v objekte je v prevažnej časti z keramických tvárnic Heluz 38 Uni hrúbky 380mm s tepelnou izoláciou z minerálnej vlny Isover Clima 034 hrúbky 160mm a predsadenou hliníkovou konštrukciou s obkladom z tehlových keramických pásikov . V mieste zapustenia objektu do svahu ide o debniace tvárnice ("ztracené bednění") s príslušnými izolačnými vrstvami.

Samotná stavba kostola bude z keramických tvárnic Heluz Plus 44, hr. 440 mm a bude navyše stužená pomocou železobetónových vencov, ako v mieste napojenia okolitých nadzemných podlaží, tak aj v presahujúcej výške, zodpovedajúcej nárastu o ďalšie podlažie. Zateplenie bude riešené formou minerálnej vlny Isover Clima, hr. 200mm. Pohľadovo pôjde o vápennocementovú omietku bielej farby.

Vodorovné konštrukcie sú riešené formou železobetónových dosiek hr. 250mm s povrchovou úpravou z liatych cementových poterov a vegetačnou skladbou strechy. Konštrukcia strechy kostola, ako aj prednáškovej miestnosti bude riešená formou drevených lepených väzníkov, z dôvodu ich uvoľnenej pôdorysnej plochy. Okná sú hliníkové, antracitovej farby s izolačným dvoj sklom.

Konštrukcia zvonice je oddelená od samotného duchovného centra. Je zo železobetónu s vloženým montovaným schodiskom. K materiálovej zmene a oddeleniu od celkovej hmoty prišlo hlavne z dôvodu prenosu vibrácií pri funkčnom naplnení svojej prevádzky.

Objekt je navrhnutý na železobetónových základových pásoch s posilnením mikropilotami neurčitej hĺbky, nakoľko typ a štruktúra podlažia budú známe až zo sondáže nadväzujúcej na ďalšiu časť projektového plánovania.

Návrh duchovného centra vznikol na osovom raste 3,6m, ktorý je viditeľný najmä v priestoroch ubytovania. Táto štruktúra je následne narúšaná väčšími prevádzkovými celkami. Obvodový plášť však zostal jednotný v danom ráde, čím objekt jasne definuje.

POŽIARNA BEZPEČNOSŤ

Požiarne schéma objektu znázorňuje jeho rozdelenie na požiarne úseky v jednotlivých podlažiach ako aj smer únikových ciest a trasu príjazdu požiarnej techniky.

V 1.NP ide o 7 požiarnych úsekov. V 2. NP 25 úsekov a 3.NP 28 požiarnych úsekov. Liturgický priestor ako aj hlavný komunikačný priestor tvoria jeden požiarny úsek prechádzajúci viacerými podlažiami. Každý ubytovací priestor je tvorený samostatným požiarnym úsekom.

Únikové cesty sú kategorizované ako "priestor bez požiarného rizika a budú vybavené odpovedajúcim nehorľavým mobiliárom. Rizikové okná v nárožiach hlavného nádvorja budú spĺňať náležité protipožiarne opatrenia.

Príjazd požiarnej techniky k objektu je z hlavnej prístupovej cesty k objektu. K haseniu prípadného požiaru bude možné využiť dažďovú vodu z retenčnej nádrže v areáli objektu.

Stavby sú navrhované podľa zásad ČSN 730833 / Požární bezpečnost staveb - Budovy pro bydlení a ubytování; ČSN 73 0802 / Požární bezpečnost staveb - Nevýrobní objekty.

VYKUROVANIE, VETRANIE, ODPAD

Objekt je väčšinou vykurovaný formou podlahového vykurovania napájaného z tepelného čerpadla zem-voda. Jedna jednotka napája sakrálnu časť, druhá duchovné centrum. V drobných miestnostiach, ako sú napr. hygienické zázemia pôjde o radiátory.

Komunikačné priestory, izbové jednotky, spoločenské miestnosti ako aj kaplnky a skúšobne sú vetrané prirodzene. V priestore kostola je navrhnuté nútené vetranie vzduchotechnikou vedenou v podhlade. Prednáškový sál je vetraný primárne prirodzene, nútené vetranie je zaistené formou podstropných jednotiek vzduchotechniky. Priestory reštaurácie, kuchyne, šatne a hromadných toaliet majú v 1.NP vlastnú vzduchotechnickú jednotku.

Dažďová voda je zo striech zvádzaná dažďovými zvodmi do retenčnej nádrže následne využívaná na zavlažovanie upravovanej zelene v okolí pozemku. Splaškové vody sú zvedené do čističky odpadových vôd. Obe zariadenia sú na východnej strane pozemku.

ZÁVER

Projekt duchovného centra, ako komplexu pútnického miesta s areálom duchovných cvičení funguje na kompaktnej ploche s dobrým funkčným prepojením jednotlivých prevádzok. Materiálové stvárnenie objektu akcentuje postavenie tradičnej zlínskej architektúry v regióne. S pôvodným pútnickým miestom je spojené len formou novej turistickej trasy ľahšej náročnosti, nakoľko si nekladie za dôraz vnášanie proporčne nesúrodých prvkov do malebnej kompozície prameňa s kaplnkou. Rešpektuje jej postavenie a stáva sa ďalším styčným bodom v oblasti. Rekultivácia priestoru prameňa a kaplnky bude riešená v inej etape architektonického návrhu.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

1. SSV. Sväté písmo starého i nového zákona. Spolok svätého Vojtecha, Trnava, 2009. ISBN 978-80-7162-777-7
2. Sacrosanctum Concilium: Konstituce o posvátné liturgii [online]. 1963 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vatii_const_1963_1204_sacrosanctum-concilium_cs.html
3. Koncepcie úprav liturgického prostoru [online]. [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: <http://www.liturgie.cz/admin/files/File/ruzne-dokumenty/2002-CBK-LiturgickyprostorCZ.pdf>
4. František Kunetka: Eucharistie v křesťanské antice [online]. 2005 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: <http://www.teologicketexty.cz/casopis/2005-4/Frantisek-KunetkaEucharistie-vkrestanske-antice.html>
5. Martin Heidegger: Polní cesta [online]. [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1423/podzim2014/ENS210/um/51272721/Heidegger_Polni_cesta_1.pdf
6. ŠTĚPÁN, Marek. Má kostel vypadat jako kostel? [online]. [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: <https://www.asb-portal.cz/architektura/stavby-a-budovy/kulturnisakralni/ma-kostelvypadat-jako-kostel>
7. ŠTĚPÁN, Marek. Sakrální stavby dokážou veřejný prostor zakotvit v čase [online]. 2012 [cit. cit. 2019-05-16]. Dostupné z: <http://artikl.org/top-story/sakralni-stavbydokazou-verejnyprostor-zakotvit-v-case>
8. ŠTĚPÁN, Marek. Sakrální stavby dokážou veřejný prostor zakotvit v čase [online]. 2017 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/bydleni/rozhovor-architektmarek-jan-stepan/r~d2fc491a406c11e7b65b0025900fea04/>
9. Diplomní práce Laboratoř sakrálního prostoru [online]. 2012,2017,2018 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z: <https://lasapro.webnode.cz/>
10. CHODURA, Radko, Alois KŘÍŠŤAN a Věra KLIMEŠOVÁ. Slovník pojmů sakrálního výtvarného umění. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001. Studie teologické fakulty Jihočeské univerzity. ISBN 80-7192-530-6.

11. CHYTILOVÁ, Jana. První dáma české architektury, [online]. 2017 [cit. 2019-05-16].
Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11560542803-prvni-dama-ceske-architektury>
12. HNILICKÝ, Jozef. Sakrálné objekty v životnom prostredí, [online]. 1998 [cit. 2019-05-16]. Dostupné z:
http://147.213.211.222/sites/default/files/1998_2_088_093_hlinicky.pdf
13. ZDAŘILOVÁ, Renata. Bezbariérové užívání staveb: metodika k vyhlášce č. 398/2009 Sb. o obecných a technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Praha: ČKAIT, 2011. ISBN 978-80-87438-17-6.
14. Nahlížení do katastru nemovitostí. ČÚZK [online]. [cit. 2018-05-16]. Dostupné z:
<http://nahlizenidokn.cuzk.cz/>
15. MAPY. Mapy.cz [online]. [cit. 2018-05-16]. Dostupné z: <https://mapy.cz/>
16. MAPY GOOGLE. Google.com/maps [online]. [cit. 2018-05-16]. Dostupné z:
<https://www.google.com/maps>

VYHLÁŠKY A NORMY

Vyhláška č. 398/2009 Sb. O obecných technických požadavcích zabezpečující užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace

Vyhláška č. 501/2006 Sb. O obecných požadavcích na využívání území Vyhláška č. 268/2009 Sb. O technických požadavcích na stavby

Vyhláška č. 410/2005 Sb. O hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých

ČSN 73 6056 Městské komunikace/parkovací a odstavní plochy

ČSN 73 4130 Schodiště a šikmé rampy – základní požadavky

ČSN 73 4108 Šatny, umývárny, záchody

ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací

ČSN 73 0834 Požární bezpečnost staveb

ČSN 73 0802 Požární bezpečnost staveb – Nevýrobní objekty

ČSN 73 0831 Shromažďovací prostory

ČSN 73 0833 Požární bezpečnost staveb - Budovy pro bydlení a ubytování

ČSN 73 0802 Požární bezpečnost staveb - Nevýrobní objekty.

KONZULTÁCIE

Ing. arch. Marek Štěpán – architektúra, vedúci práce

doc. Ing. Miloš Kalousek, Ph.D. – ústav pozemního stavitelství

Ing. Markéta Sedláková, Ph.D. – požární bezpečnost staveb

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

VUT	Vysoké učení technické
FAST	Fakulta stavební
VŠKP	vysokoškolská práca
ČSN	česká technická norma
č.	číslo
š.	šírka
v.	výška
km	kilometer
mm	milimeter
m	meter
m ²	meter štvorcový
m ³	meter kubický
m n. m.	metrov nad morom
max.	maximálny
min.	minimálny
NP	nadzemné podlažie
VZT	vzduchotechnika
P.Ú.	požiarny úsek
Hr.	hrúbka
∅	priemer

ZOZNAM PRÍLOH

ARCHITEKTONICKÁ ŠTÚDIA

DUCHOVNÍ BROWNFIELD OLOMOUC – ZLÍN (formát A2)

- 01 PRŮVODNÍ ZPRÁVA
- 02 ANALÝZA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
- 03 ANALÝZA DOPRAVY
- 04 ANALÝZA PŘÍRODNÍCH POMĚRŮ
- 05 KONCEPT
- 06 SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
- 07 SITUACE MÍSTA STAVBY
- 08 PŮDORYS 1.NP
- 09 PŮDORYS 2.NP
- 10 PŮDORYS 3. NP
- 11 ŘEZ A-A'; B-B'
- 12 POHLEDY
- 13 POHLEDY
- 14 ARCHITEKTONICKÝ DETAIL - INTERIÉR KOSTELA
- 15 ARCHITEKTONICKÝ DETAIL - MOBILIÁŘ KOSTELA
- 16 ARCHITEKTONICKÝ DETAIL- MOBILIÁŘ KOSTELA
- 17 ŘEZ FASÁDOU
- 18 POŽÁRNÍ A STATICKÉ SCHÉMA
- 19 SCHÉMA TOPENÍ, VĚTRÁNÍ
- 20 VIZUALIZACE EXTERIÉR
- 21 VIZUALIZACE INTERIÉR

VOLNÉ PRÍLOHY

Architektonická štúdia (A3)

Analýza duchovních brownfields Olomouc – Zlín (A3)

Prezentačný plagát 700 x 1000 mm

Fyzický model

CD s elektronickou verziou všetkých príloh